
آشنایی با معاملات آتی سکه در بورس کالای ایران

کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار

دوره آموزشی

" مفاهیم اولیه و فرایند معاملات آتی در بورس کالا "

ویژه متقاضیان اخذ کد معاملاتی در بورس کالای ایران

مدرس : رضا مناجاتی

قرارداد آتی

- توافقنامه ای است مبتنی بر خرید یا فروش دارایی مشخص در زمان معینی در آینده ، با قیمت مشخص
- در این قرارداد خریدار متعهد می گردد کالای مورد نظر را در تاریخ تعیین شده تحویل گرفته و مبلغ مشخصی را بابت هر واحد از آن پرداخت نماید و فروشنده نیز متعهد می گردد در تاریخ مورد نظر در ازای دریافت وجه مشخصی کالای مورد نظر را تحویل نماید

مشخصات قرارداد آتی

- سررسید قرارداد معین است
- نوع دارایی پایه قرارداد معین است
- مقدار دارایی پایه تعهد شده در قرارداد معین است
- قیمت دارایی پایه تعهد شده معین است
- هر دو طرف قرارداد الزامات سپرده دارند
- رویه تسویه حساب روزانه بر قرارداد ها حاکم است

طرفین قرارداد آتی

● خریدار قرارداد آتی : Long Position

● فروشنده قرارداد آتی : Short Position

مسائل

مثال:

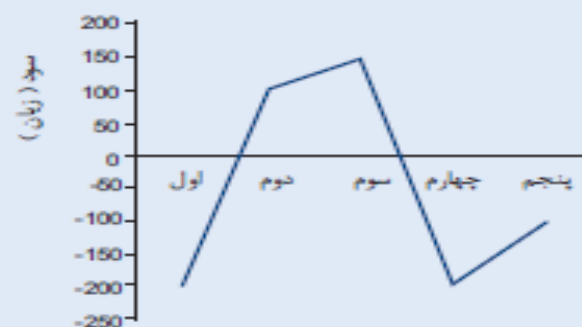
معاملات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می‌باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۵ می‌باشد):

روز اول: اخذ ۱ موقعیت تعهدی خرید به قیمت ۴۵۰

روز	قیمت تسویه
اول	۴۱۰
دوم	۴۳۰
سوم	۴۶۰
چهارم	۴۲۰
پنجم	۴۰۰

محاسبات سود (زیان):

روز	سود (زیان)	محاسبات
اول	-۲۰۰	$(410 - 450) \times 5 =$
دوم	۱۰۰	$(430 - 410) \times 5 =$
سوم	۱۵۰	$(460 - 430) \times 5 =$
چهارم	-۲۰۰	$(420 - 460) \times 5 =$
پنجم	-۱۰۰	$(400 - 420) \times 5 =$
کل سود (زیان)	-۲۵۰	

مثال ۲:

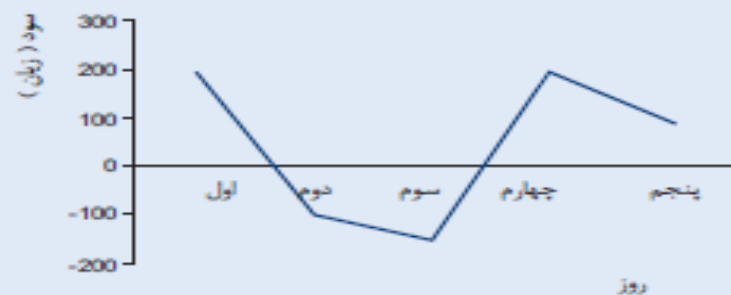
معاملات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۵ می باشد):

روز اول: اخذ یک موقعیت تعهدی فروش به قیمت ۴۵۰

روز	قیمت تسویه
اول	۴۱۰
دوم	۴۳۰
سوم	۴۶۰
چهارم	۴۲۰
پنجم	۴۰۰

محاسبات سود (زیان):

روز	سود (زیان)	محاسبات
اول	۲۰۰	$(450 - 410) \times 5 =$
دوم	-۱۰۰	$(410 - 430) \times 5 =$
سوم	-۱۵۰	$(430 - 460) \times 5 =$
چهارم	۲۰۰	$(460 - 420) \times 5 =$
پنجم	۱۰۰	$(420 - 400) \times 5 =$
کل سود (زیان)	۲۵۰	

مثال ۳:

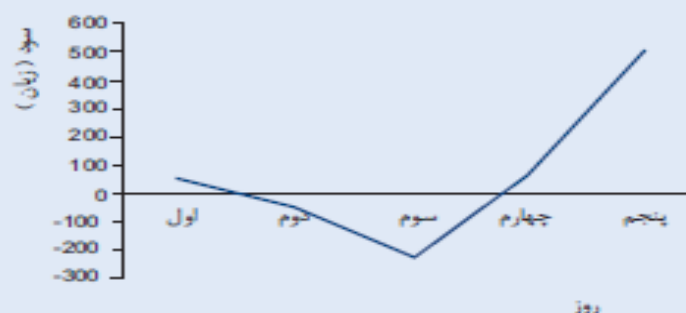
معاملات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۵ می باشد):

روز اول: اخذ یک موقعیت تعهدی خرید به قیمت ۴۷۰
 روز سوم: اخذ دو موقعیت فروش به قیمت هر کدام به قیمت ۴۵۰
 روز پنجم: اخذ سه موقعیت خرید به قیمت هر کدام ۴۲۰

روز	قیمت تسویه
اول	۴۸۰
دوم	۴۷۰
سوم	۴۷۵
چهارم	۴۶۰
پنجم	۴۵۰

محاسبات سود (زیان):

روز	سود (زیان)	محاسبات
اول	۵۰	$(480 - 470) \times 5 =$
دوم	-۵۰	$(470 - 480) \times 5 =$
سوم	-۲۲۵	$(450 - 475) \times 5 \times 2 + (475 - 470) \times 5 =$
چهارم	۷۵	$(475 - 460) \times 5 =$
پنجم	۵۰۰	$(460 - 450) \times 5 + (450 - 420) \times 5 \times 3 =$
کل سود (زیان)	۳۵۰	

مثال ۴:

معاملات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می باشد (فصله هر قرارداد برابر ۵ می باشد):

روز اول: اخذ یک موقعیت فروش به قیمت ۴۷۰

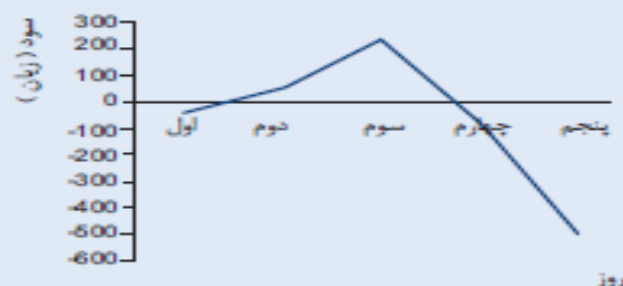
روز سوم: اخذ ۲ موقعیت خرید به قیمت ۴۵۰

روز پنجم: اخذ ۳ موقعیت فروش به قیمت هر کدام ۴۲۰

روز	قیمت تسویه
اول	۴۸۰
دوم	۴۷۰
سوم	۴۷۵
چهارم	۴۶۰
پنجم	۴۵۰

محاسبات سود(زیان):

روز	سود(زیان)	محاسبات
اول	- ۵۰	$(470 - 480) \times 5 =$
دوم	۵۰	$(480 - 470) \times 5 =$
سوم	۲۲۵	$(470 - 475) \times 5 + (475 - 470) \times 5 \times 2 =$
چهارم	- ۷۵	$(460 - 475) \times 5 =$
پنجم	- ۵۰۰	$(450 - 460) \times 5 + (420 - 450) \times 5 \times 3 =$
کل سود(زیان)	- ۳۵۰	

چند نمونه از مزایای قرارداد های آتی

● امکان پوشش ریسک (hedging) با هزینه کم

● امکان سود آوری در بازار نزولی (short sell)

● امکان ورود در بازارهای بزرگتر با سرمایه کم (leverage)

● آربیتراژ

پوشش ریسک (مثال ۱)

- شرکت ایرانی X تولید کننده کالا C می باشد.
- شرکت آمریکا Y مصرف کننده کالا C می باشد.
- قیمت تمام شده کالای C برای شرکت X ، ۱۱.۰۰۰ ریال است.
- شرکت X با شرکت Y قرارداد می بندد که در پایان ماه September صد هزار قطعه از کالای C را به شرکت Y تحویل داده و به ازای هر واحد ۱ دلار دریافت نماید.

پوشش ریسک

- با توجه به نرخ دلار ۱۳.۰۰۰ ریال شرکت X به ازای هر واحد ۲۰۰۰ ریال سود خواهد کرد

$$13.000 - 11.000 = 2.000 \text{ سود هر واحد ریال}$$

$$100.000 * 2.000 = 200.000.000 \text{ ریال}$$

سود کل

پوشش ریسک

● ریسک بازار: کاهش نرخ ارز دلار

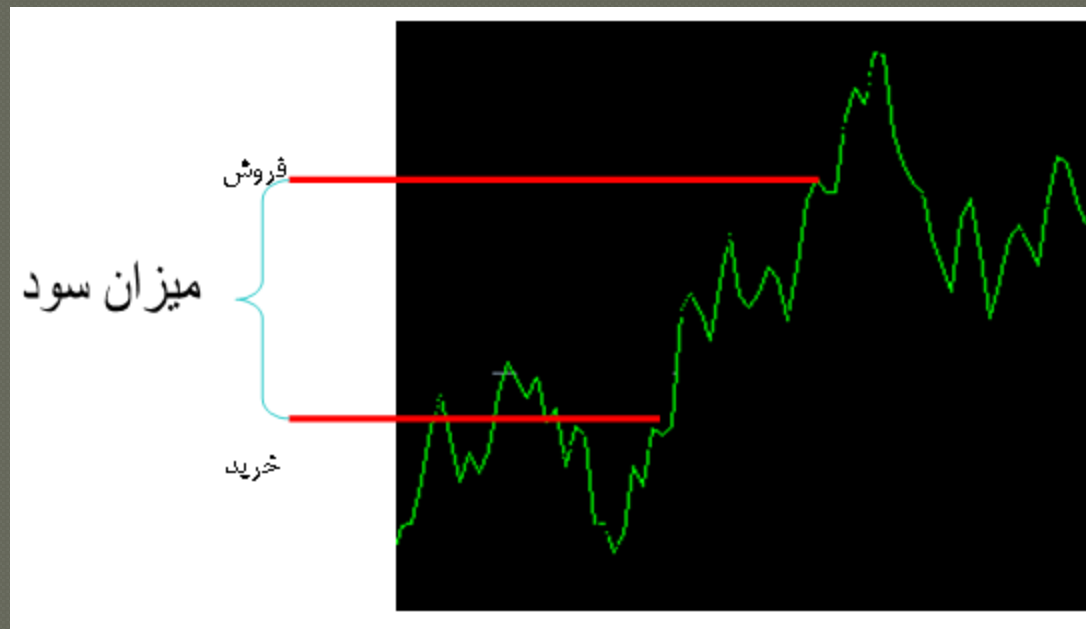
● فرض بازار: نرخ ارز دلار در پایان september کم تر از ۱۱.۰۰۰ ریال گردد

پوشش ریسک

● راه حل: فروش صد هزار دلار در بازار قرارداد آتی به قیمت واحد ۱۳.۰۰۰ در روز عقد قرارداد برای تحویل در september

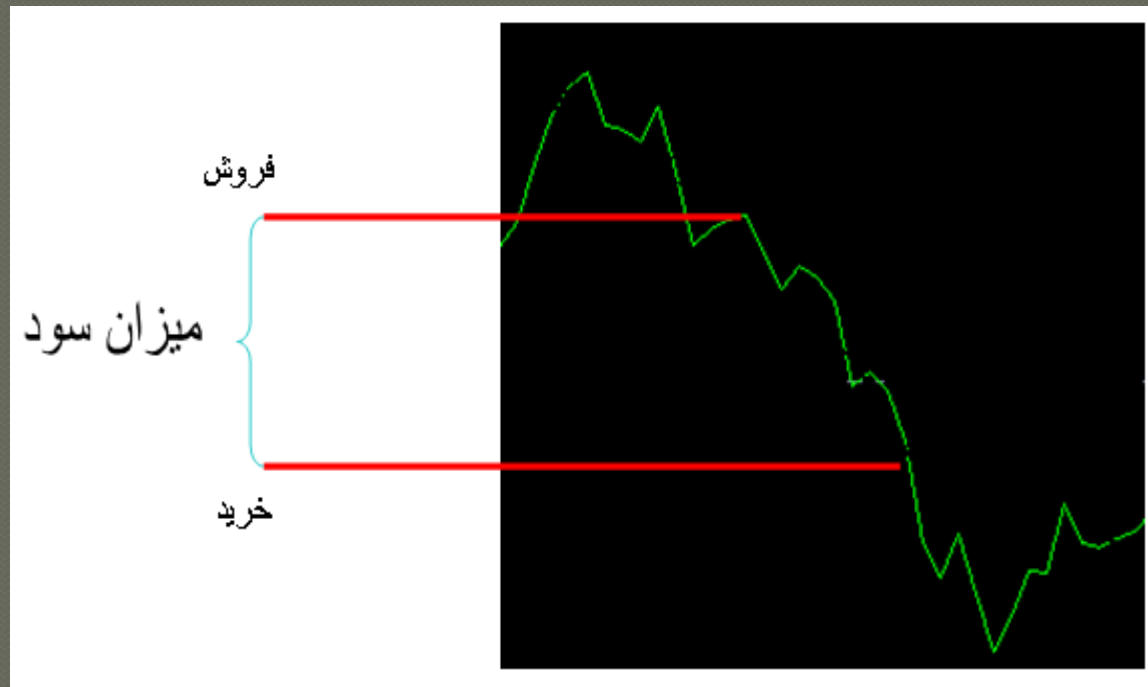
بازارهای صعودی

● به وسیله ابزارهای مالی سنتی می توان در بازارهای صعودی، در قیمت کمتر دارایی را خریداری نموده و در قیمت بالا تر به فروش برسانیم.

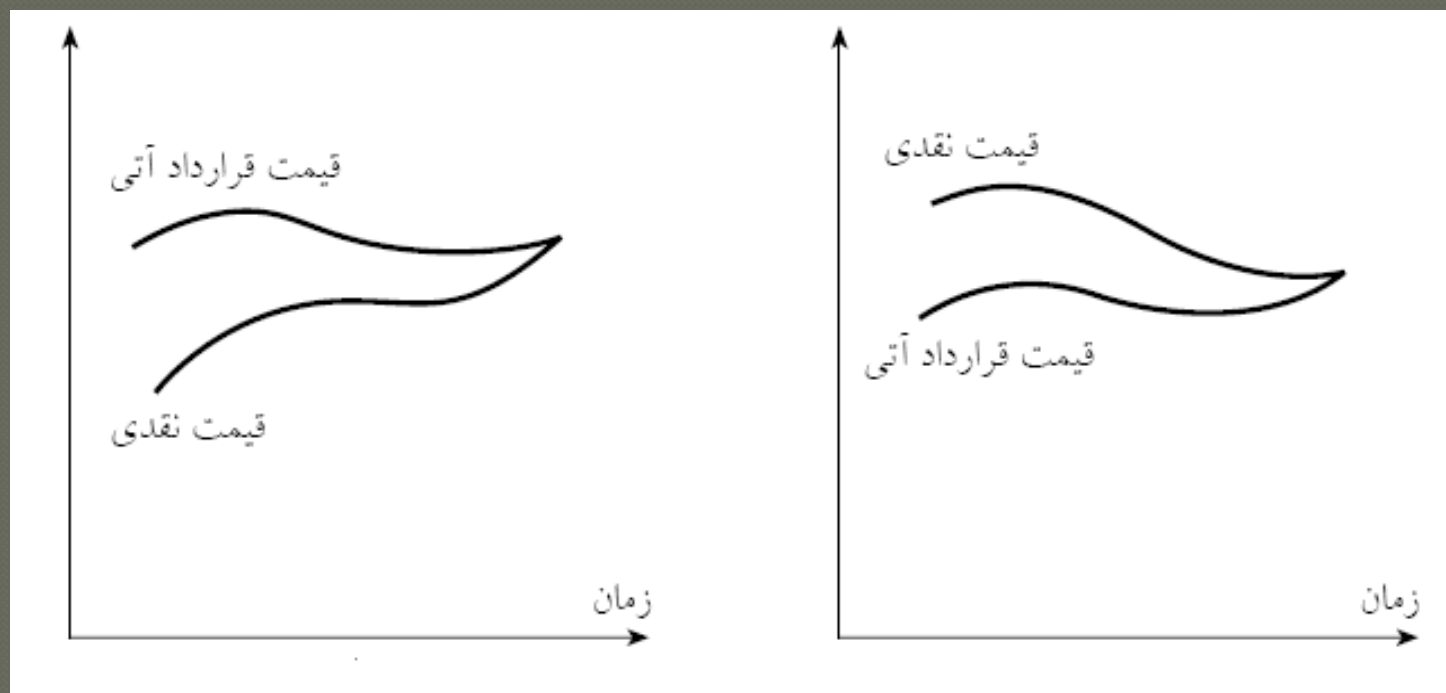

بازارهای نزولی

- در بازارهای نزولی یا Backwardation با ابزارهای جدید معاملاتی می توان به وسیله فروش استقراضی، سود کسب نمود.

همگرایی

آربیتراژ و مثالی از آربیتراژ

- آربیتراژ عبارت است از فرصت دستیابی به سود بدون ریسک، از طریق ورود همزمان در دو یا چند بازار.
- سهام یک شرکت همزمان در بورس سهام نیویورک و بورس سهام لندن معامله می شود.
- در بورس سهام نیویورک: قیمت هر سهم ۱۷۲ دلار
- در بورس سهام لندن: قیمت هر سهم ۱۰۰ پوند
- قیمت ۱ پوند: ۷۵ / ۱ دلار

راهکار

- خرید ۱۰۰ سهم در نیویورک
- فروش سهام در لندن
- تبدیل مبلغ پوند به دلار

● دلار ۳۰۰ = $100 * [(1 / 75 * 100) - 172]$

مزایای حضور آریترازگران

● فاصله منطقی بین قیمت آتی و نقدی

● همگرایی قیمت آتی و نقدی

وجه تضمین اولیه

Initial Margin

- وجه تضمینی است که جهت تضمین ایفای تعهدات مشتریان برای یک موقعیت تعهدی اخذ می شود.
- میزان این سپرده در مشخصات هر قرارداد آتی تعیین می شود.

MAINTENANCE MARGIN

حداقل وجه تضمین

- حد اقل وجه تضمین معامله می باشد که در مشخصات قرارداد آتی مشخص می گردد.
- در صورت عدم واریز وجه در زمان اعلام کارگزار از سوی مشتری، کارگزار موظف است با اخذ موقعیت معکوس نسبت به بستن معامله باز مشتری اقدام نماید.
- در صورتیکه کارگزار موفق نشود در بازار رسمی نسبت به بستن معامله مشتری اقدام نماید، می تواند در بازار جبرانی نسبت به اخذ موقعیت معکوس اقدام نماید.

CALL MARGIN

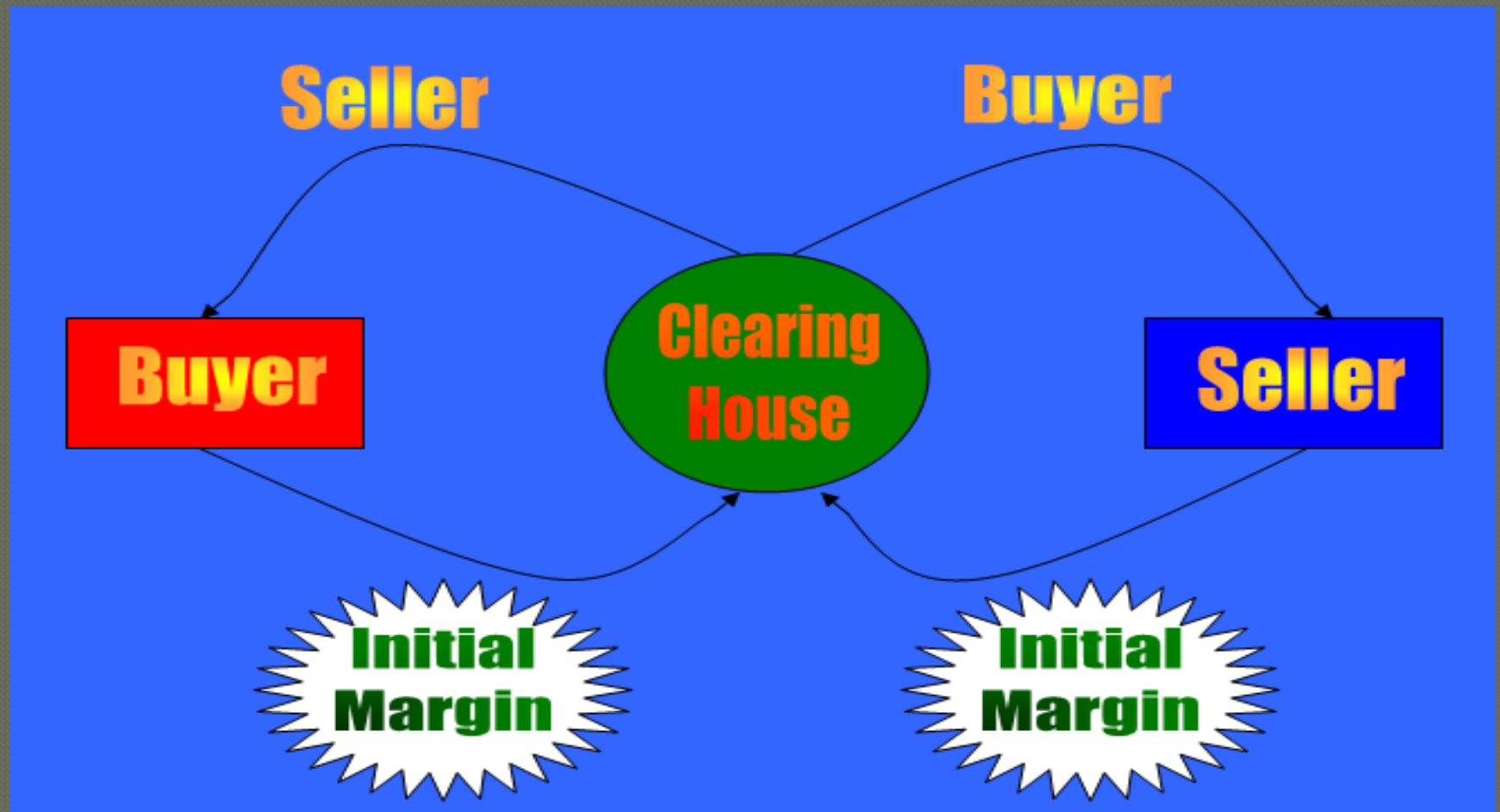
اعلام افزایش وجه تضمین

- در صورتیکه پس از کشف نرخ تسویه و اعمال آن در صورت حساب مشتریان، موجودی حساب از حد اقل سپرده کمتر گردد اعلام افزایش موجودی برای مشتریان ارسال می گردد.
- مشتریان فرصت دارند تا یک ساعت پس از شروع معاملات روز بعد نسبت به افزایش موجودی خود اقدام نمایند.

انواع تسویه

- اخذ موقعیت معاملاتی معکوس
- تسویه فیزیکی
- تسویه نقدی (غیر فیزیکی)

نقش اتاق پایاپای

نحوه دریافت کد و انجام معاملات آتی در بورس کالای ایران

درخواست کد

- مشتریان با مراجعه به یکی از کارگزاران دارای مجوز معاملات
آتی درخواست اخذ کد می نمایند:
- اشخاص حقیقی
- اشخاص حقوقی

اشخاص حقیقی

● مدارک لازم:

1. کپی شناسنامه + کپی کارت ملی
2. تکمیل فرم درخواست کد
3. تکمیل فرم بیانیه ریسک (موضوع ماده ۸)

اشخاص حقوقی

● مدارک لازم:

1. آخرین روزنامه رسمی
2. تکمیل فرم درخواست کد
3. فرم بیانیه ریسک
4. کپی شناسنامه اعضای هیئت مدیره و مدیر عامل

ضمائم

فرم درخواست کد مشتریان حقیقی

شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)

فرم درخواست کد مشتریان حقیقی

تاریخ: .../.../...

شماره سریال:

نام: _____ نام خانوادگی: _____ کد اقتصادی: _____ جنسیت: ☐ مرد ☐ زن وضعیت تاهل: ☐ مجرد ☐ متأهل نام پدر: _____ شماره شناسنامه: _____ صافه آزاد: _____ تاریخ تولد: .../.../... شماره سریال شناسنامه: _____ کد ملی: _____ انتمیافت: _____ پست الکترونیکی: _____ آدرس منزل: _____ • نقش منزل: _____ کد پستی: _____ تلفن همراه: _____ تلفن محل کار: _____		اطلاعات فردی
حساب بانکی نام بانک: _____ نام شعبه: _____ کد شعبه: _____ نوع حساب: _____ شماره حساب: _____		
من قایم محبت مندرجات فوق اعلام می دارم که هرگونه تغییرات احتمالی را سریعاً به آن شرکت کارگزاری اطلاع دهم. امضاء: _____ تاریخ: _____		
نمونه امضاء آثر انگشت		
کد مندرج توسط بورس: پهر و آماره واحد صدور کد		

نسخه دوم بورس

نسخه اول: کارگزار
بانک و نوع حساب توسط بورس تعیین می گردد

احراز هویت و ارائه بیانه ریسک

● کارگزار با اخذ مدارک لازم و احراز هویت مشتریان فرمی را که نشان دهنده آگاهی مشتری از ریسک معاملات است (بیانه ریسک) در اختیار وی قرار می دهد.

● به واسطه فرم بیانه ریسک مشتری اذعان می دارد که بر حقوق و وظایف خود و کارگزار واقف است. (بند ۱۱ ماده ۱)

شماره:

تاریخ:

پیوست:

اقرارنامه و بیانیه ریسک معاملات قراردادهای آتی

به موجب این سند اینجانب/این شرکت فرزند/به شماره ثبت به شماره شناسنامه صادره/ثبت شرکت - های به شماره ملی/شناسه ملی مقیم با نمایندگی دارنده/دارندگان امضای مجاز و تعهدآور شرکت مزبور، به عنوان مشتری معاملات قراردادهای آتی، بیانیه و اقرارنامه ریسک معاملات قراردادهای آتی را با شرایط زیر دریافت و مطالعه نموده و ضمن اعلام اطلاع از ماهیت و خصوصیات این معاملات، کلیه مقررات مربوط به این معاملات و ریسک هایی که در انجام این معاملات موجود، متصور و محتمل است، مراتب ذیل را تأیید و اقرار نموده و اینجانب/این شرکت ملتزم به آنها می باشد:

- ۱- اینجانب/این شرکت از تمامی اطلاعات و شرایط مربوط به معاملات قراردادهای آتی، شرایط و نوسانات بازار آگاهی کامل دارم و بورس و کارگزار مسئول فقدان آگاهی دقیق اینجانب/این شرکت از اطلاعات و شرایط معاملات قراردادهای آتی و نیز شرایط و نوسانات بازار نخواهند بود.
- ۲- در معاملات قراردادهای آتی ریسک حاصل از نوسان قیمت به عهده اینجانب/این شرکت می باشد. در صورت نیاز به افزایش وجوه تضمین، مراتب به طور مقتضی توسط کارگزار به اطلاع اینجانب/این شرکت می رسد. چنانچه اینجانب/این شرکت وجوه تضمین مورد نیاز را در زمان مقرر پرداخت ننماید، ممکن است متحمل خسارت ناشی از تسویه قرارداد به قیمت نامطلوب، کاهش موجودی حساب و مخدوش شدن اعتبار خود نزد کارگزار گردد، که در این صورت اینجانب/این شرکت مسئول خسارتهای مذکور خواهد بود.
- ۳- در شرایط مختلف بازار ممکن است اینجانب/این شرکت نتواند معامله دلخواه خود را انجام دهد که در این صورت اینجانب/این شرکت هیچگونه ادعایی علیه بورس، کارگزار و سایر اشخاص مرتبط نخواهد داشت.
- ۴- چنانچه کارگزار و بورس در اثر اختلالات مخابراتی و سیستمهای الکترونیکی و سایر عواملی که خارج از اراده کارگزار و بورس می باشد، قادر به اجرای سفارشات اینجانب/این شرکت نباشند و به واسطه این اختلالات خسارتی به اینجانب/این شرکت وارد آید، مسئولیتی متوجه کارگزار و بورس نخواهد بود و تمامی مسئولیتها متوجه اینجانب/این شرکت خواهد بود.

- ۵- در صورت عدم وجود گسترده مشتریان در بازار ممکن است قیمت معامله قراردادهای آتی، مطلوب اینجانب/ این شرکت نباشد، در اینصورت هیچگونه مسئولیتی متوجه بورس و کارگزار نخواهد بود و تمامی مسئولیتها متوجه اینجانب/ این شرکت می باشد.
- ۶- اینجانب/ این شرکت قبل از شروع معامله قراردادهای آتی از آخرین مقررات مربوط به فرآیند تسویه نهایی و تحویل این قراردادها کسب اطلاع نموده ام و مسئولیت هر گونه بی اطلاعی یا نقصان اطلاعات بطور کامل متوجه اینجانب/ این شرکت می باشد.
- ۷- با توجه به اینکه معاملات قراردادهای آتی بصورت الکترونیک و توسط سامانه کامپیوتری بورس انجام می شود، در صورت اختلال در سیستم های الکترونیکی، ممکن است سفارش مورد درخواست اینجانب/ این شرکت، اجرا نشود، در اینصورت هیچگونه مسئولیتی متوجه بورس و کارگزار نبوده و تمامی مسئولیتها متوجه اینجانب/ این شرکت می باشد.
- ۸- آموزشهایی که شرکت بورس کالای ایران در خصوص معاملات قراردادهای آتی، برای اینجانب / این شرکت ارائه نموده یا در آینده ارائه می نماید؛ صرفاً جهت اطلاع اینجانب/ این شرکت بوده و هیچگونه مسئولیتی برای بورس ندارد و بدینوسیله اینجانب / این شرکت حق هرگونه ادعا را در خصوص این آموزشها، چگونگی و محتوای آنها و اثر آنها بر معاملات اینجانب/ این شرکت، از خود سلب و ساقط نمودم. بدیهی است مسئولیت کلیه برداشتها و استنباطهای اینجانب / این شرکت از آموزشهای مزبور اعم از آنکه منجر به سود یا زیان اینجانب/ این شرکت، در معاملات قراردادهای آتی شود، بر عهده اینجانب/ این شرکت می باشد.

مشخصات مشتری :

مشخصات کارگزاری :

نام و امضاء (دارنده / دارندگان مجاز و تعهدآور) مشتری

نام و امضاء کارگزار:

معرفی نامه جهت افتتاح حساب

● کارگزار پس از اخذ کد، مشتری را به یکی از شعب مجاز جهت افتتاح حساب عملیاتی معرفی می نماید.

● این حساب به گونه ای است که تنها اتاق پایاپای شرکت بورس کالا حق برداشت از آن را دارد. (ماده ۹)

فرم معرفی اطلاعات حسابهای بانکی مشتری

تاریخ: .../.../۱۳...

فرم معرفی اطلاعات حسابهای بانکی مشتری

شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)

مدیریت قراردادهای مشتق کالا

اطلاعات مشتری	مشتری حقیقی	
	نام:	نام پدر:
	نام خانوادگی:	شماره شناسنامه و محل صدور:
	شماره ملی:	تاریخ و محل تولد:
	کد پستی:	
	مشتری حقوقی	
	نام شرکت:	کد اقتصادی:
	شماره ملی:	تاریخ و محل ثبت:
	شماره ثبت:	نام مدیر عامل:
	شماره‌های تماس ضروری	
	شماره تلفن ثابت:	شماره تلفن همراه:
	اطلاعات حساب عملیاتی (فرا اختیار بورس)	
	بانک:	شماره حساب مشترک:
اطلاعات حسابهای بانکی	شماره: I R	
	اطلاعات حساب شخصی	
	بانک:	شماره حساب مشترک:
	شماره: I R	
نام صاحب / سامبان حساب:		
تایید مشتری	ضمن تأیید صحت مندرجات فوق اعلام می‌دارم که هر گونه تغییرات احتمالی را سریعاً به آن شرکت کارگزاری اطلاع دهم.	
	تاریخ:	مهر و امضاء:
تایید کارگزاری	بدین وسیله گواهی می‌گردد اطلاعات فوق توسط در حیطه این کارگزاری تکمیل شده است و امضای ایشان مورد تأیید این کارگزاری می‌باشد.	
	تاریخ:	مهر و امضاء:
ویرس	ثبت کننده:	تاریخ و ساعت ثبت:
	تأیید کننده:	تاریخ و ساعت تأیید:

انجام معامله

- انجام معاملات به صورت حراج حضوری و به وسیله نرم افزار الکترونیکی انجام می پذیرد.
- انجام معاملات به سه دوره زمانی تقسیم می گردد:

- **Pre opening**
- **Continues trading**
- **Pre closing**

– قرارداد آتی سکه طلا تحویل اسفند ماه 1391

کد قرارداد				تقاضا		عرضه		قیمت های معامله شده			
				حجم	قیمت-ریال	قیمت-ریال	حجم	اولین	بالاترین	پایین ترین	آخرین
GCES91				۵	۱۴,۶۳۰,۰۰۰	۱۴,۶۳۰,۰۰۰	۱	۱۴,۷۶۰,۰۰۰	۱۴,۹۰۰,۰۰۰	۱۴,۶۰۰,۰۰۰	۱۴,۶۷۰,۰۰۰
				۳	۱۴,۶۲۵,۰۰۰	۱۴,۶۷۵,۰۰۰	۲	۲۱۴,۷۱۸	۲۷۴,۷۱۸	۲۰۲,۷۱۸	-۲۰۲,۷۱۸
				۴	۱۴,۶۲۰,۰۰۰	۱۴,۶۸۰,۰۰۰	۷	-۱,۴۳%	-۰,۵%	-۲,۵%	-۲,۰۳%
				-	حجم کل	-	-	ریال			
دوشنبه ۲۱ اسفند ۱۳۹۱				چهارشنبه ۹ اسفند ۱۳۹۱ ۱۶:۵۴:۲۹			چهارشنبه ۹ اسفند ۱۳۹۱ ۱۲:۲۰:۰۰			چهارشنبه ۹ اسفند ۱۳۹۱ ۱۶:۵۲:۲۰	
اندازه قرارداد				قیمت تسویه روزانه		حجم		ارزش		موقعیتهای باز	
۱۰				۱۴,۹۷۴,۷۱۸		۵۷۱		۸۴,۰۸۵,۰۵۰		۱,۰۷۸	
سکه تمام				سه شنبه ۸ اسفند ۱۳۹۱				هزار ریال		-۳۹	

– قرارداد آتی سکه طلا تحویل فروردین ماه 1392

کد قرارداد				تقاضا		عرضه		قیمت های معامله شده			
				حجم	قیمت-ریال	قیمت-ریال	حجم	اولین	بالاترین	پایین ترین	آخرین
GCFA92				۱	۱۵,۲۳۰,۰۰۰	۱۵,۲۳۰,۰۰۰	۱۰	۱۵,۴۵۰,۰۰۰	۱۵,۶۰۰,۰۰۰	۱۵,۳۹۵,۰۰۰	۱۵,۳۳۰,۰۰۰
				۷	۱۵,۲۲۵,۰۰۰	۱۵,۲۵۰,۰۰۰	۲۳	۲۳۲,۲۸۱	۱۸۲,۲۸۱	۲۸۸,۲۸۱	-۲۵۳,۲۸۱
				۱	۱۵,۲۲۰,۰۰۰	۱۵,۲۵۵,۰۰۰	۳	-۲,۱۱%	-۱,۱۶%	-۲,۰۹%	-۲,۸۷%
				-	حجم کل	-	-	ریال			
دوشنبه ۲۶ فروردین ۱۳۹۲				چهارشنبه ۹ اسفند ۱۳۹۱ ۱۶:۵۷:۰۵			چهارشنبه ۹ اسفند ۱۳۹۱ ۱۲:۲۰:۰۰			چهارشنبه ۹ اسفند ۱۳۹۱ ۱۶:۵۲:۵۲	
اندازه قرارداد				قیمت تسویه روزانه		حجم		ارزش		موقعیتهای باز	
۱۰				۱۵,۷۸۳,۲۸۱		۲,۴۱۸		۶۸۱,۰۲۰,۹۵۰		۲,۱۶۹	
سکه تمام				سه شنبه ۸ اسفند ۱۳۹۱				هزار ریال		-۴۶	

اجرای سفارشات

● بر اساس اولویت قیمت و در صورت تساوی قیمت بر اساس اولویت زمانی
(ماده ۱۸)

● بورس می تواند اولویتی علاوه بر اولویت های مذکور تعیین نماید (تبصره
ماده ۱۸)

اعلام دستور خرید یا فروش آتی

- مشتریان می توانند از طریق فرم مربوطه، تلفن و یا به صورت اینترنتی سفارشات خود را به کارگزار ابلاغ نمایند.
- کلیه سفارشات می بایستی در نهایت به صورت مکتوب به امضاء مشتریان برسند. (ماده ۱۰)

فرم ثبت سفارش

پسمه تعالى

شرکت بورس کالای ایران

فرم ثبت سفارش مشتریان
معاملات آتی

شماره سریال:
تاریخ:
لحاظ دریافت سفارش:

نام شرکت کارگزاری	کد

مشخصات مشتری:

نام شخص حقیقی/حقوقی:	نام خانوادگی:
نام پدر:	شماره شناسنامه/شماره ثبت:
شماره از محل ثبت:	شماره ملی (۱۰ رقمی):
نشانی:	
کد پستی (۱۰ رقمی):	کد مشتری:
شماره حساب مشتری:	

مشخصات سفارش:

ردیف	کد قرارداد	نوع موقعیت تمهید	تعداد	نوع سفارش	قیمت	امکان سفارش	تاریخ

وجه تقصیر:

مبلغ ریال ملی فیش شماره تاریخ به حساب در اختیار شماره بانک واریز گردیده است

محل امضاء مشتری (شخص حقیقی/ساحبان امضاء مجاز شخص حقوقی)	شرکت کارگزاری
بدین وسیله سفارش فوق را با اختیار و اکتفی کفل تایید نموده و با مطالعه اقواری نامه و بیانییه رییسگ آتی و تایید آن تمهد می نمایم که در طول دوره معاملاتی مطلق منفذ دستورالعمل اجرایی معاملات آتی عمل نمایم.	امروز هویت مشتری و دریافت سفارش فوق تایید و طبق آن عمل خواهد شد. دقیقه ساعت
مهر و امضاء:	مهر و امضاء:

وضعیت سفارش پس از اقدام:

☐ سفارش فوق به حجم قرارداد و قیمت مجموعه به ارزش ریال انجام شد

☐ کارگزار موفق به انجام معامله طبق سفارش مشتری نگردید.

انصراف از انجام سفارش:

مشتری در تاریخ ساعت دقیقه از اجرای سفارش فوق منصرف گردید.

نسخه اول - کارگزار	نسخه دوم - مشتری	نسخه سوم - بورس
--------------------	------------------	-----------------

F331001000

اعلام قیمت تسویه

- بورس موظف است حد اکثر یک ساعت پس از پایان معاملات نسبت به اعلام قیمت تسویه اقدام نماید (ماده ۲۰)

نحوه محاسبه قیمت تسویه

الف) اگر حجم معاملات ۳۰ دقیقه پایانی به ۲۰٪ حجم کل معاملات آن روز بیانجامد:

قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمت‌ها ۳۰ دقیقه پایانی معاملات

ب) در صورت عدم کشف نرخ به روش بند الف، اگر حجم معاملات ۶۰ دقیقه پایانی بیش از ۲۰٪ حجم کل معاملات آن روز باشد:

قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمت‌ها ۶۰ دقیقه پایانی معاملات

ج) در صورت عدم کشف نرخ به صورت بند ب:

قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمت‌ها در کل روز

د) در صورت عدم معامله در یک روز:

قیمت تسویه = میانگین بهترین سفارش خرید و بهترین سفارش فروش

ه) در صورت عدم کشف نرخ به صورت‌های فوق:

قیمت تسویه = قیمت تئوریک با نظر کمیته آتی و تصویب هیئت مدیره بورس

دوره تسویه روزانه

- دوره تسویه روزانه پس از پایان معاملات شروع می شود و تا یک ساعت قبل از شروع معاملات روز بعد ادامه خواهد یافت. (ماده ۳۰)

اعلام اختطاریه افزایش وجه

● کارگزار موظف است بلا فاصله پس از دریافت اعلامیه افزایش وجه مشتری موضوع را به نحو مقتضی به اطلاع مشتری برساند.

● اختطار کتبی بدون درج در پرونده :عدم اطلاع رسانی به موقع توسط کارگزار به مشتریان در خصوص مدارک و اطلاعات مربوط به معاملات آتی از جمله اختطاریه افزایش وجه تضمین، اعلامیه تحویل و مدارک مربوط به تحویل؛

بازار جبرانی

- یک ساعت پس از پایان جلسه معاملاتی روزانه گشایش می یابد
- این بازار جهت بستن موقعیت های تعهدی باز خریداران و فروشندگان بدهکار به صورت جداگانه گشایش می یابد.
- متشکل از ۶ دوره ۱۰ دقیقه ای می باشد.
- کمیته آتی می تواند نسبت به افزایش تعداد دوره ها تصمیم گیری نماید
- دامنه نوسان قیمت در دوره های اول تا ششم حراج تک قیمتی به ترتیب با افزایش ۳ ، ۶ ، ۹ ، ۱۲ ، ۱۸ و ۲۷ درصد به اضافه حد نوسان قیمت روز جاری نسبت به قیمت تسویه روزکاری قبل تعیین می گردد.
- در صورت افزایش تعداد دوره های حراج تک قیمتی دامنه نوسان قیمت در دوره های بعدی توسط کمیته آتی تعیین خواهد شد.

برداشت وجوه

- برای برداشت وجوه، مشتریان می توانند با ارائه درخواست کتبی به کارگزار و اعلام شماره حساب اقدام نماید.
- انتقال وجوه توسط شرکت بورس کالا انجام می پذیرد.

فرم انتقال وجه

مهره ملی

شرکت بورس کالای ایران (سهام عام)
فرم درخواست انتقال وجه از حساب دریافتار بورس

شرکت کارگزاری: _____ تاریخ: ____/____/____ شماره سریال: _____

نوع حساب: ☐ حساب جاری / ☐ حساب پس‌انداز	اینجانب / این شرکت به شماره مشتری _____ دارای حساب دریافتار بورس به شماره _____ نزد بانک _____، تقاضای دارم کلاً موجودی قابل برداشت / مبلغ (به عدد) _____ ریال معادل با (به حروف) _____ ریال را به حساب کارگزاری / حساب شخصی اینجانب به شماره _____ نزد بانک _____ منتقل نماید. مهر و امضای مشتری تاریخ _____
نوع کارگزاری: ☐ کارگزاری / ☐ کارگزاری مجاز	ضمن تأیید صحت مندرجات فوق، تقاضای انتقال مبلغ (به عدد) _____ ریال معادل با (به حروف) _____ ریال از حساب دریافتار بورس به نام مشتری به حساب شماره _____ نزد بانک _____ را دارم. مهر و امضای کارگزار تاریخ _____
نوع انتقال: ☐ انتقال کلی / ☐ انتقال جزئی	مبلغ (به عدد) _____ ریال معادل با (به حروف) _____ ریال در تاریخ ____/____/____ از حساب شماره _____ نزد بانک _____ به شماره حساب _____ نزد بانک _____ با شماره سریال _____ منتقل گردید. مهر و امضای بورس تاریخ _____

کد فرم: ۳۳۳۱-۳۳۳۱

نسخه مورد مشتری

نسخه مورد کارگزاری

نسخه ایران بورس

تحويل فيزيكى

- قرارداد پس از آخرین روز معاملاتی وارد دوره تحويل می شود
- این دوره تا پایان ماه قرارداد ادامه می یابد
- فروشندگان و خریداران می بایست طی دوره مهلت ارائه گواهی آمادگی تحويل، اسناد مربوطه را از طریق کارگزار به بورس ارائه نمایند.
- در صورتیکه مدارک مربوطه به بورس ارائه نگردد قرارداد ها با قیمت تسویه روز مهلت ارائه گواهی آمادگی تحويل تسویه خواهد شد و مشمول جریمه می گردد.

تحويل فیزیکی

- ماده ۴۳ - پس از پایان "مهلت ارائه گواهی آمادگی تحويل" ،
اتاق پایاپای بر اساس اولویت زمانی خریدارانی را که می توانند کالا
را تحويل گیرند و فروشندگانی را که می توانند کالا را تحويل دهند،
مشخص نموده و به کارگزاران مربوطه اعلام می نماید.
- تبصره: قرارداد آتی آندسته از خریداران و فروشندگانی که علی رغم
اعلام آمادگی تحويل، به دلیل عدم اعلام آمادگی تحويل از سوی
طرف مقابل امکان تحويل ندارد، بر اساس "قیمت تسویه روزانه" روز
پایان "مهلت ارائه گواهی آمادگی تحويل" ، "تسویه نقدی" می
شود.

تحويل فيزيكي

● ماده ٤٤ - خريداران و فروشندگانى كه در روزهاى معاملاتى پس از "مهلت اعلام آمادگى تحويل" اقدام به باز نمودن "موقعيت تعهدى" مى نمايند بايد "گواهى آمادگى تحويل" را نيز همزمان ارائه نمايند. به هر ترتيب باز نمودن موقعيت تعهدى جديد طى دوره مذكور به منزله اعلام آمادگى تحويل كالائى موضوع قرارداد از سوى مشتري نيز مى باشد.

تحویل فیزیکی

● ماده ۴۵- دارندگان "موقعیت تعهدی خرید" در پایان آخرین روز معاملاتی، حداکثر تا ساعت ۱۲ روز کاری بعد از آخرین روز معاملاتی باید کل وجه دارایی تعهد شده "قرارداد آتی" بر حسب "قیمت تسویه روزانه" آخرین روز معاملاتی را به حساب "اتاق پایاپای" واریز و فیش واریزی را توسط کارگزار مربوطه به "اتاق پایاپای" ارائه نمایند.

● تبصره: چنانچه وجه فوق در مهلت مقرر پرداخت نگردد، "قرارداد آتی" بر حسب "قیمت تسویه روزانه" آخرین روز معاملاتی "تسویه نقدی" شده و دارنده موقعیت تعهدی خریدی که طبق این تبصره "تسویه نقدی" شده است، مشمول جریمه های مقرر در مشخصات "قرارداد آتی" می شود

تحویل فیزیکی

● ماده ۴۶- دارندگان "موقعیت تعهدی فروش" در پایان آخرین روز معاملاتی، حداکثر تا ساعت ۱۲ روز کاری بعد از آخرین روز معاملاتی باید "رسید انبار" یا اصل کالای مورد تعهد را حسب تعیین و اعلام بورس، توسط کارگزار مربوطه به "اتاق پایاپای" ارائه نمایند.

● تبصره: چنانچه تعهدات موضوع این ماده طی مهلت مقرر انجام نشود، "قرارداد آتی" بر حسب "قیمت تسویه روزانه" آخرین روز معاملاتی "تسویه نقدی" شده و دارنده موقعیت تعهدی فروشی که طبق این تبصره "تسویه نقدی" شده است، مشمول جریمه های مقرر در "قرارداد آتی" می شود.

تحويل فيزيكى

● ماده ۴۷ - اتفاق پایاپای حداکثر تا پایان روز کارى پس از "آخرین روز معاملاتی" قرارداد، بر اساس اولویت زمانی، خریدارانی را که می توانند کالا را تحويل گیرند و فروشندگانی را که می توانند کالا را تحويل دهند، مشخص نموده و ضمن واریزوجه معامله به حساب کارگزار فروشنده، "اعلامیه تحويل" را " به کارگزار خریدار ارائه می نماید. کارگزاران مربوطه باید "اعلامیه تحويل" را بلافاصله پس از دریافت از اتفاق پایاپای به مشتریان ارائه نمایند

تحويل فيزيكي

● قرارداد آتی آندسته از خریدارانی که به دلیل عدم ارائه " رسید انبار " از سوی فروشنده یا فروشندگانی که به دلیل عدم واریز وجه از سوی خریدار، امکان تحويل ندارد، بر اساس " قیمت تسویه روزانه " آخرین روز معاملاتی، " تسویه نقدی " می شود.

تحويل فيزيكى

● چنانچه خريدار در موعـد مقرر نسبت به دريافت كالا از انبار معرفي شده از طرف فروشنده اقدام ننمايد، كليـه هزينه ها و خسارات مترتبه بعد از آن تاريخ به عهده خريدار مي باشد.

● چنانچه خريدار پس از دريافت كالا هرگونه اختلافي در مورد مشخصات كالاي دريافتي با مشخصات "قرارداد آتي" مشاهده نمايد، بايد مراتب را حداكثر تا پانزده روز كاري بعد از پايان دوره تحويل كتباً به "بورس" و هيئت داوري اعلام كند. عدم اعلام مراتب طي مهلت مقرر به منزله تاييد ايفاي تعهدات فروشنده و اسقاط حق اعتراض به آن از سوي خريدار مي باشد

مراحل تسویه فیزیکی فروشنده

1. اعلام آمادگی تحویل،
2. تسلیم قبض انبار.
3. کسر عوارض مصوب تحویل کالا از اصل مبلغ.
4. واریز وجه کالا به حساب فروشنده.

تسویه فیزیکی خریدار

1. اعلام آمادگی تحویل،
2. واریز پیش پرداخت
3. دریافت اعلامیه تحویل کالا.
4. واریز کل وجه تا ساعت ۱۲ روز بعد از آخرین روز معاملات.
5. پرداخت عوارض مصوب تحویل.
6. دریافت کالا.

قرارداد های آتی سکه بهار آزادی

قیمت ذاتی سکه طلا

$$۱/۰۶ \times (۷۰.۰۰۰ + (۴/۲۴۹ \div (\text{قیمت دلار} \times \text{طلا} \times \text{قیمت جهانی طلا})))$$

مشخصات قرارداد آتی سکه بهار آزادی طرح امام (ره)

مشخصات قرارداد آتی سکه بهار آزادی طرح امام، شامل موارد زیر می باشد^۱؛

ردیف	مشخصات قرارداد آتی سکه	توضیحات
۱	دارایی پایه	سکه طلای تمام بهار آزادی طرح امام (ره)
۲	قرارداد آتی پذیرش شده	قرارداد آتی سکه طلای تمام بهار آزادی طرح امام (ره)
۳	اندازه قرارداد آتی	۱۰ سکه
۴	استاندارد تحویل	براساس استاندارد بانک مرکزی با عیار ۹۰۰ در هزار با وزن ۸/۱۳۳ گرم
۵	ماه قرارداد آتی	تمام ماه های سال
۶	حدنوسان قیمت روزانه	حداکثر تا (۵٪ +/-) با توجه به قیمت تسویه روز قبل
۷	دوره معاملات	از تاریخ مندرج در اطلاعیه معاملاتی قرارداد تا ۵ روز قبل از پایان ماه قرارداد
۸	تاریخ تحویل	از اولین روز کاری پس از آخرین روز معاملات تا پایان ماه قرارداد
۹	محل تحویل	اتاق پایای بورس یا محلی که توسط بورس تعیین می گردد
۱۰	حداقل تغییر قیمت سفارش	۵۰۰۰ ریال برای هر سکه (۵۰۰۰۰۰ ریال برای هر قرارداد)

۱۱	وجه تضمین اولیه	تضامین اولیه با توجه به فرمول محاسباتی زیر اخذ خواهد شد که با توجه به آن تضامین طی زمان ثابت نبوده و به صورت پویا در حال تغییر خواهد بود. مبنای محاسبه وجه تضمین در این فرمول میانگین موزون قیمت های تسویه در کلیه سررسیدهای قراردادهای آتی در دارایی پایه مربوطه تعیین شده است. اگر وجه تضمین محاسبه شده بر اساس فرمول زیر طی ۵ روز کاری متوالی بزرگتر یا طی ۱۵ روز کاری متوالی کوچکتر از وجه تضمین جاری باشد، وجه تضمین باید بر اساس فرمول زیر تعدیل شود: $A = 3 \times \left(\left[\frac{B}{C} \right] + 1 \right) \times C$ A: وجه تضمین اولیه محاسباتی B: میانگین موزون قیمت های تسویه در کلیه سررسیدهای قراردادهای آتی دارایی پایه مورد نظر C: پانصد هزار ریال
۱۲	حداقل وجه تضمین	۶۰ درصد وجه تضمین اولیه
۱۳	حداکثر حجم هر سفارش	حداکثر تا ۱۰ قرارداد
۱۴	واحد قیمت	ریال برای هر سکه
۱۵	کارمزد معاملات	۱۰۰۰۰۰ ریال بورس و ۱۶۰۰۰۰ ریال کارگزاری و ۴۰۰۰ ریال سازمان بورس و اوراق بهادار از بابت معامله هر قرارداد
۱۶	کارمزد تسویه و تحویل	۵۰۰۰۰ ریال بابت هر قرارداد
۱۷	ساعات معامله	ساعات معاملاتی مجاز از ساعت ۱۲:۳۰ الی ۱۸ هر روز متناسب با شرایط بازار و اعلام در اطلاعیه معاملاتی
۱۸	نماد کالا	GCMYY (علامت اختصاری ماه قرارداد و YY سال می باشد)
۱۹	سقف مجاز موقعیت های معاملاتی باز	اشخاص حقیقی: ۱۰ قرارداد، اشخاص حقوقی: معادل اشخاص حقیقی

۲۰	مهلت ارائه گواهی آمادگی تحویل	۲ روز کاری قبل از آخرین روز معاملاتی تا ۳۰ دقیقه پس از اتمام جلسه معاملاتی
۲۱	جریمه ها	الف) جریمه عدم ارائه گواهی آمادگی تحویل از طرف دارندگان موقعیت تعهدی باز خرید و فروش به میزان یک درصد ارزش کل قرارداد بر اساس قیمت تسویه همان روز معاملاتی قرارداد آتی می باشد. ب) جریمه عدم ارائه رسید انبار از طرف مشتریان فروشنده یک درصد ارزش قرارداد بر اساس قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی است که به نفع خریدار کسر میگردد. همچنین در صورتی که قیمت بازار نقدی دارایی پایه از قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی بیشتر باشد تفاوت این دو نرخ به نفع مشتری خریدار از فروشنده اخذ می گردد. ج) جریمه عدم واریز وجه ارزش قرارداد بر اساس قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی از طرف مشتریان خریدار، یک درصد ارزش قرارداد می باشد که به نفع فروشنده از حساب مشتری خریدار کسر می گردد و چنانچه قیمت بازار نقدی دارایی پایه از قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی کمتر باشد تفاوت این دو نرخ به نفع مشتری فروشنده از خریدار اخذ می گردد. د) در تمامی موارد فوق کارمزد تسویه و تحویل هر دو سر معامله به نفع بورس از مشتری نکول کننده دریافت خواهد شد.
۲۲	سایر شرایط	مبنای تحویل کالا، سکه ضرب آخرین سال می باشد. امکان تحویل کالا برای سکه های ضرب شده سایر سال ها به غیر از سکه ضرب آخرین سال، براساس پروموم تعیین شده توسط بورس وجود دارد. مجموع موقعیت های معاملاتی باز کل بازار برای این قرارداد حداکثر به میزان مجموع سکه های طلای تمام بهار آزادی طرح امام خمینی (ره) ضرب شده می باشد.

هر نماد معاملاتی متشکل از نام کالا، ماه و سال قرارداد می‌باشد. نمادهای معاملاتی باید به تصویب هیئت پذیرش برسند.

نماد معاملاتی	نام کالا	ماه قرارداد	سال قرارداد
GCFA91	Gold Coin (GC)	فروردین (FA)	1391
GCOR91	Gold Coin (GC)	اردیبهشت (OR)	1391
GCKH91	Gold Coin (GC)	خرداد (KH)	1391
GCTR91	Gold Coin (GC)	تیر (TR)	1391
GCMO91	Gold Coin (GC)	مرداد (MO)	1391
GCSH91	Gold Coin (GC)	شهریور (SH)	1391
GCME91	Gold Coin (GC)	مهر (ME)	1391
GCAB91	Gold Coin (GC)	آبان (AB)	1391
GCAZ91	Gold Coin (GC)	آذر (AZ)	1391
GCDE91	Gold Coin (GC)	دی (DE)	1391
GCBA91	Gold Coin (GC)	بهمن (BA)	1391
GCES91	Gold Coin (GC)	اسفند (ES)	1391

ابعاد قانونی

● ماده ۴۶. اشخاص زیر به حبس تعزیری از سه ماه تا یک سال یا به جزای نقدی معادل دو تا پنج برابر سود به دست آمده یا زیان متحمل نشده یا هر دو مجازات محکوم خواهند شد:

۱. هر شخصی که "اطلاعات نهانی" مربوط به اوراق بهادار موضوع این قانون را که حسب وظیفه در اختیار وی قرار گرفته به نحوی از انحاء به ضرر دیگران یا به نفع خود یا به نفع اشخاصی که از طرف آنها به هر عنوان نمایندگی داشته باشد، قبل از انتشار عمومی، مورد استفاده قرار دهد و یا موجبات افشاء و انتشار آنها را در غیر موارد مقرر فراهم نماید.

۲. هر شخصی که با استفاده از "اطلاعات نهانی" به معاملات اوراق بهادار مبادرت نماید.

۳. هر شخصی که اقدامات وی نوعاً منجر به ایجاد ظاهری گمراه کننده از روند معاملات اوراق بهادار یا ایجاد قیمت های کاذب و یا اغوای اشخاص به انجام معاملات اوراق بهادار شود.

● ماده ۴۷. اشخاصی که اطلاعات خلاف واقع یا مستندات جعلی را به "سازمان" و یا "بورس" ارائه نمایند یا تصدیق کنند و یا اطلاعات، اسناد و یا مدارک جعلی را در تهیه گزارش‌های موضوع این قانون مورد استفاده قرار دهند، حسب مورد به مجازات‌های مقرر در قانون مجازات اسلامی مصوب ۶/۳/۱۳۷۵ محکوم خواهند شد.

● ماده ۴۸. "کارگزار"، "کارگزار/معامله‌گر"، "بازارگردان" و "مشاور سرمایه‌گذاری" که اسرار اشخاصی را که برحسب وظیفه از آنها مطلع شده یا در اختیار وی قرار دارد، بدون مجوز افشاء نماید، به مجازات‌های مقرر در ماده (۶۴۸) قانون مجازات اسلامی مصوب ۶/۳/۱۳۷۵ محکوم خواهد شد.

● ماده ۴۹. اشخاص زیر به حبس تعزیری از یک ماه تا شش ماه یا به جزای نقدی معادل یک تا سه برابر سود به دست آمده یا زیان متحمل نشده یا هر دو مجازات محکوم خواهند شد:

۱. هر شخصی که بدون رعایت مقررات این قانون تحت هر عنوان به فعالیت‌هایی از قبیل "کارگزاری"، "کارگزار/معامله‌گر" یا "بازارگردانی" که مستلزم اخذ مجوز است مبادرت نماید یا خود را تحت هر یک از عناوین مزبور معرفی کند.

● ماده ۵۰. "کارگزار"، "کارگزار/معامله‌گر" یا "بازارگردانی" که اوراق بهادار و وجوهی را که برای انجام معامله به وی سپرده شده و وی موظف به نگاهداری آن در حساب‌های جداگانه است، برخلاف مقررات و به نفع خود یا دیگران مورد استفاده قرار دهد، به مجازات‌های مقرر در ماده (۶۷۴) قانون مجازات اسلامی مصوب ۶/۳/۱۳۷۵ محکوم خواهد شد.

مخاطرات و ریسک های حاکم بر بازار

مخاطرات و ریسک های حاکم بر بازار

- اهرم مالی موجود در قرارداد آتی
- عدم آشنایی با قوانین و مقررات
- بستر الکترونیکی نا مناسب
- محدودیت های زمانی
- شرایط اضطراری

- آقای الف جهت انجام معاملات آتی سکه به یکی از کارگزاری ها مراجعه می کند و به دلیل اینکه ساکن اهواز بوده و نیز به جهت صرفه جویی در زمان، فرم های ثبت سفارش را به صورت سفید امضاء به کارگزاری ارائه و کارگزاری خود اقدام به پر نمودن فرم ها نموده است و در این راستا از اختیار غیر قانونی که آقای الف به این کارگزاری اعطا کرده، سوء استفاده نموده و فرم ها را مطابق میل و در راستای منافع خود پر کرده است که منجر به ورود خسارت های قابل توجه به آقای الف به میزان ۹۰ میلیون تومان شده است.

- آقای الف جهت انجام معاملات آتی سکه به یکی از کارگزاری ها مراجعه می کند و بدون اینکه فرم بیانیه ریسک را دقیق مطالعه نماید آن را امضاء می کند و بعداً جهت ارائه موقعیت فروش یا خرید با کارگزاری تماس می گیرد و به دلیل اشکالاتی که در اثر حادثه قهری در سیستم الکترونیکی به وجود آمده کارگزاری قادر به اجرای سفارشات مشتری نمی باشد و در ادامه مشتری متحمل ضرر و نسبت به عملکرد بورس و کارگزار خود معترض می شود، غافل از اینکه در فرم بیانیه ریسکی که در ابتدای معاملات امضاء نموده است این موضوع را پذیرفته که هیچ گونه تعهدی بابت اجرای سفارش متوجه بورس و کارگزاری نخواهد بود.

- آقای الف جهت انجام معاملات آتی سکه به شخص ب وکالت داده است؛ وکالتنامه مزبور حدود مسئولیت و شرایط خاص مسئولیتی وکیل را مشخص ننموده است؛ وکیل در انجام معاملات شخص الف از مهارتهای کافی برخوردار نبوده و در اثر عدم مهارت وی به شخص الف میزان ۳۰ میلیون تومان خسارت وارد شده است که اگر در انتخاب وکیل و مفاد وکالتنامه نهایت دقت را می نمود احتمال خسارت وی بسیار پایین می آمد.

- آقای الف جهت انجام معاملات آتی سکه به یکی از کارگزاری ها مراجعه و برای ارائه سفارش خود تلفن شخصی معامله گر را میگیرد، آقای الف در زمان ارائه سفارش به جهت اینکه همیشه با تلفن شخصی معامله گر تماس میگیرد با معامله گر تماس حاصل می کند و معامله گر که در مرخصی به سر می برده قادر به پاسخگویی تلفن و اجرای سفارش وی نبوده که در نتیجه شخص الف دچار ضرر قابل توجه می شود.

- شخص الف که در بازار معاملات آتی سکه از طریق یکی از کارگزاریها فعال است دارای ۴۳ موقعیت باز خرید است در تاریخ ۹۱/۱/۱۹ کال مارجین می شود و کارگزاری اخطاریه افزایش وجه تضمینی که از طریق اتاق پایاپای برای او صادر شده به اطلاع شخص الف می‌رساند ، به جهت عدم واریز پول از سوی شخص الف تمام موقعیتهای ایشان وارد بازار جبرانی می شود و موقعیت هایش بسته می شود و نیز به دلیل عدم کفایت موجودی شخص الف مبلغی به میزان ۶ میلیون تومان به کارگزاری بدهکار می‌شود

ماده الحاقی دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی در شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام) در خصوص شرایط اضطراری

مصوبه هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در تاریخ ۱۳۹۱/۰۷/۰۸، لازم الاجرا از تاریخ تصویب

در صورت بروز شرایط اضطراری مطابق بند الف این ماده، بورس می تواند اقدامات اجرایی موضوع بند ب این ماده را بر اساس ترتیبات مقرر در تبصره های ذیل آن انجام دهد:

الف) معیارهای تشخیص شرایط اضطراری

۱. افزایش یا کاهش قیمت دارایی پایه در بازار نقدی دارائی پایه به میزانی بیش از دو برابر حد نوسان قیمت روزانه بازار قراردادهای آتی مبتنی بر آن که تغییرات مذکور باید بر اساس اعلام مراجع قابل اتکا احراز و در صورت امکان مستند گردد.
۲. وقوع رویدادهای غیر مترقبه از قبیل سیل، زلزله، آتش سوزی، شرایط بد آب و هوایی، نا آرامی های اجتماعی، عملیات تروریستی، جنگ و یا هر واقعه دیگری که امکان ارائه خدمات معاملاتی و یا تسویه را برای بورس غیر ممکن سازد و یا برای آن تهدید جدی ایجاد نماید.

۳. ایجاد گره معاملاتی در معاملات قراردادهای آتی مبتنی بر یک دارایی پایه که در صورت وقوع همزمان هردو شرط زیر احراز می‌گردد:

۳.۱. وجود صف سفارش خرید یا فروش در تمامی نمادهای معاملاتی قراردادهای آتی مبتنی بر آن دارایی پایه، به ترتیبی که در هر نماد معاملاتی صف سفارش به میزان حداقل ۱۰۰ قرارداد وجود داشته باشد.

۳.۲. در صورتی که طی یک ساعت متوالی از جلسه معاملاتی به طور میانگین کمتر از ۱۰ قرارداد به ازای هر نماد معاملاتی قرارداد آتی مبتنی بر آن دارایی پایه، معامله شود.

۴. عدم شفافیت اطلاعاتی درخصوص بازار دارایی پایه یا مولفه‌های تاثیرگذار بر قیمت آن و تصمیم سرمایه‌گذاران بازار قراردادهای آتی، به نحوی که مخاطرات بازار معاملات قراردادهای آتی آن دارایی را به شدت افزایش دهد.

ب) اقدامات اجرایی

۱. تغییر ساعت شروع و خاتمه جلسه معاملاتی تا رفع شرایط اضطراری؛

۲. ممانعت از اخذ موقعیت تعهدی فزاینده در یک جهت یا هر دو جهت؛

۳. الزام به رعایت اولویت ثبت سفارش برای مشتریان دارای خطاریه افزایش وجه تضمین؛

۴. امکان ورود موقعیت‌های باز آن دسته از مشتریانی که اختاریه افزایش وجه تضمین دریافت نکرده‌اند به بازار جبرانی با درخواست ایشان؛
۵. تعیین سقف برای تغییرات قیمت در بازار جبرانی؛
۶. اعمال محدودیت برداشت وجوه مازاد حساب تضمین مربوط به مشتریان توسط ایشان؛
۷. جابجایی حدود نوسان قیمت قراردادهای آتی یک دارای پایه حداکثر به میزان دامنه نوسان روزانه قیمت طی یک یا چند نوبت؛
۸. الزام به کاهش درصدی از موقعیت‌های باز مشتریانی که موقعیت‌های باز ایشان در سود است طی جلسه معاملات؛
۹. الزام به کاهش سقف موقعیت‌های تعهدی باز مشتریان طی جلسه معاملات؛
۱۰. الزام به بستن کلیه موقعیت‌های تعهدی باز بازار بر اساس آخرین قیمت تسویه.

تبصره ۱: اقدامات بندهای ۱ لغایت ۶ بند ب این ماده با تصمیم بورس و بندهای ۷ لغایت ۱۰ آن با تصمیم بورس و پس از اخذ موافقت سازمان قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۲: در صورت ابلاغ هر یک از اقدامات اجرایی فوق توسط بورس، کارگزاران مکلف به اجرای اقدامات مذکور می‌باشند. عدم اجرای اقدامات ابلاغی بورس توسط کارگزار، تخلف محسوب شده و به این تخلفات طبق مقررات مربوطه رسیدگی خواهد شد.

تبصره ۳: شرایط اضطراری با رفع معیارهای موضوع بخش الف این ماده، پایان می‌یابد.

تبصره ۴: بورس باید قبل از اعمال اقدامات اجرایی فوق موضوع را از طریق سایت رسمی خود اطلاع‌رسانی نماید. در صورتی که براساس سایر مقررات، زمانبندی دیگری جهت اطلاع‌رسانی اقدامات اجرایی موضوع این ماده مشخص شده باشد، رعایت مقررات مذکور در شرایط اضطراری موضوع این ماده، ضروری نخواهد بود.

توصیه های پایانی

فعالان بازار آتی، **مستمرأً** و در راستای آگاهی از اطلاعاتیه‌ها و تغییرات
مربوط به معاملات قراردادهای آتی نظیر تغییرات مربوط به وجه
تضمین و ... به سایت رسمی بورس کالای ایران ime.co.ir
www.ime.co.ir مراجعه کنند

جهت ثبت سفارشات، از راه‌های قابل‌اعتماد و استنادپذیر از جمله ثبت سفارش به صورت مکتوب استفاده شده و از ارائه‌ی سفارشات به‌صورت تلفنی، بدون اطمینان از وجود سامانه‌ی ضبط مکالمات (کال سنتر) یا از طریق تماس با تلفن شخصی کارگزار پرهیز شود.

● اطلاع و اقدام به موقع مشتریان نسبت به وضعیت قرارداد آتی ، تعداد موقت های تعهدی باز ، اطلاع از رسیدن زیان به محدوده ۴۰ درصدی وجه تضمین و در صورت تمایل به نگهداری موقعیت تعهدی دارای زیان ، افزایش وجه تضمین به منظور جلوگیری از کال مارجین شدن و...

● هنگام تماس با کارگزاری و معامله گر جهت انجام معاملات ، به صورت صریح و شفاف دستور **خرید** موقعیت تعهدی یا **فروش** موقعیت تعهدی را اعلام نمایید و از کلمه بستن قرار داد استفاده نکنید

● **حتی الامکان ثبت سفارش به صورت مکتوب باشد**

● جهت انجام معاملات با شرکت کارگزاری در ارتباط باشید و از تماس با تلفن شخصی معامله گر اجتناب کنید

● هنگام اعلام باز کردن موقعیت تعهدی خرید یا فروش ، تحت هیچ شرایطی با معامله گر در خصوص وضعیت بازار **مشورت** نکنید

● آگاهی از وضعیت روز بازار و تحلیل مستمر بازار آتی

● ارسال به موقع درخواست حذف سفارش قبل از انجام سفارش توسط کارگزار

● آگاهی و شناخت کافی از بازار جهت بهره برداری مناسب از فرصت های موجود و نیز آگاهی از امکان تحمل ریسک های کلان ، روش تسویه و چگونگی پوشش ریسک

میزان بهینه تعداد قرارداد

● برای جلوگیری از زیان از ابتدا درصد مشخصی از سرمایه را به عنوان احتمال روبروشدن با زیان در نظر می گیریم و در صورت رسیدن زیان به مقدار مشخص پیش فرض موقعیت معاملاتی باز را معکوس کرده و می بندیم

● از رفتار هیجانی بپرهیزید.

● لطفاً به پای قرارداد های خود ننشینید

● نقطه ورود و خروج خود را تعیین کنید

● حد سود و زیان خود را مشخص کنید

● با استفاده از تخفیف بین سررسید ها و قرارداد های معکوس
ریسک خود را کنترل کنید

شاد و پیروز باشید